

ЦИБУЛІН Т. Г.,
кандидат юридичних наук

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.2.2.79>

ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ ТА СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «ДІЯЛЬНІСТЬ» ТА «РОБОТА» У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

В статті здійснено аналіз представлених в наукових джерелах думок щодо співвідношення понять «діяльність» та «робота» у сфері інформаційно-аналітичного функціонування органів виконавчої влади. Наголошено, що дотримання правил використання категоріального апарату та методології адміністративного права при дослідженні системи органів виконавчої влади та особливостей її функціонування є важливим фактором істинності отриманих знань та практичного їх значення для правотворчої і правозастосовної сфери. Констатовано, що сьогодні в Україні знання про зміст і співвідношення понять «робота» та «діяльність» в сфері функціонування органів виконавчої влади залишаються дискусійними і суперечливими. З'ясовано, що для всебічного розкриття проблеми, що склалася сьогодні в термінології адміністративного права при висвітленні особливостей внутрішньої роботи та зовнішньої діяльності органів виконавчої влади та безпосередньо Міністерства юстиції України, необхідно дослідити: 1) особливості використання в законодавстві та науковій літературі термінів «інформаційна діяльність» і «інформаційна робота»; 2) специфіку вживання в джерелах права та наукових джерелах термінів «аналітична діяльність» і «аналітична робота»; 3) особливості застосування термінів «інформаційно-аналітична діяльність» і «інформаційно-аналітична робота» в чинному законодавстві і науковій літературі. Встановлено, що представники інформаційного права часто зводять дискусію про зміст інформаційної діяльності до виправдання існування в системі права України такого правового утворення як «інформаційне право», а тому замість визначення сутності поняття «інформаційна діяльність», вони пропонують теоретичні конструкції, які віддаляють інформаційне право від інформації та інформаційної діяльності. Зроблено висновок, що рівень дослідженості понять «діяльність» і «робота» у юридичній науці дає підставу стверджувати про необхідність розробки чітких критеріїв та правил використання даних понять, особливо при характеристиці повноважень органів виконавчої влади, пов'язаних із інформаційно-аналітичним супроводом та забезпеченням. Наголошено, що інформаційно-аналітичні процеси притаманні як зовнішній діяльності Міністерства юстиції України, так і його внутрішній роботі, а тому важливо при характеристиці публічно-владних повноважень органу виконавчої влади чітко розуміти, де він здійснює «роботу», а де «діяльність» інформаційно-аналітичного характеру.

Ключові слова: робота, діяльність, інформаційна робота, інформаційна діяльність, аналітична робота, аналітична діяльність, інформаційно-аналітична робота, інформаційно-аналітична діяльність, Міністерство юстиції України, органи виконавчої влади, функціонування органів виконавчої влади.

Tsybulin T. H. The problem of determining the content and correlation of the concepts of "activity" and "work" in the field of information and analytical functioning of executive bodies

The article analyzes the opinions presented in scientific sources regarding the correlation of the concepts of "activity" and "work" in the field of information and analytical functioning of executive bodies. It is emphasized that compliance with the rules for using the categorical apparatus and methodology of administrative law when studying the system of executive bodies and the features of its functioning is an important factor in the truthfulness of the knowledge obtained and its practical significance for the law-making and law-enforcement sphere. It is stated that today in Ukraine, knowledge about the content and correlation of the concepts of "work" and "activity" in the field of functioning of executive bodies remains debatable and controversial. It is found that for a comprehensive disclosure of the problem that has arisen today in the terminology of administrative law when covering the features of the internal work and external activities of executive bodies and directly the Ministry of Justice of Ukraine, it is necessary to investigate: 1) the features of the use of the terms "information activity" and "information work" in legislation and scientific literature; 2) the specifics of the use of the terms "analytical activity" and "analytical work" in legal sources and scientific sources; 3) the peculiarities of the use of the terms "information and analytical activity" and "information and analytical work" in current legislation and scientific literature. It has been established that representatives of information law often reduce the discussion of the content of information activity to the justification of the existence in the legal system of Ukraine of such a legal entity as "information law", and therefore, instead of defining the essence of the concept of "information activity", they offer theoretical constructs that distance information law from information and information activity. It is concluded that the level of research of the concepts of "activity" and "work" in legal science gives grounds to assert the need to develop clear criteria and rules for the use of these concepts, especially when characterizing the powers of executive bodies related to information and analytical support and provision. It is emphasized that information and analytical processes are inherent in both the external activities of the Ministry of Justice of Ukraine and its internal work, and therefore, when characterizing the public-power powers of an executive body, it is important to clearly understand where it carries out "work" and where "activity" of an information and analytical nature.

Key words: *work, activity, information work, information activity, analytical work, analytical activity, information and analytical work, information and analytical activity, Ministry of Justice of Ukraine, executive authorities, functioning of executive authorities.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Дотримання правил використання категоріального апарату та методології адміністративного права при дослідженні системи органів виконавчої влади та особливостей її функціонування є важливим фактором істинності отриманих знань та практичного їх значення для правотворчої і правозастосовної сфери. І сьогодні знання про зміст і співвідношення понять «робота» та «діяльність» в сфері функціонування органів виконавчої влади залишаються дискусійними і суперечливими. Виникають ситуації, коли законодавець використовує один термін (наприклад, «робота») при характеристиці повноважень органу виконавчої влади, а в науковій літературі компетенція відповідних органів публічного управління висвітлюється через використання іншого терміну (наприклад, «діяльність») і навпаки. При цьому, в наукових джерелах відсутні чіткі критерії щодо розмежування і співвідношення даних понять.

Отже, в умовах оптимізації та децентралізації державної влади особливої актуальності набуває дослідження співвідношення понять «діяльність» та «робота» у сфері інформаційно-аналітичного функціонування органів виконавчої влади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковане розв'язання проблеми та виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячена стаття. Проблеми співвідношення понять «робота» та «діяльність» піднімалися в працях таких науковців як І. Арістова, А. Баранецька, К. Беляков, В. Варенко, Л. Коваленко, О. Мандзюк, А. Марущак, О. Моргунов, П. Родіонов, О. Синєокий, М. Танчинець і ін. Втім, висловлені в науковій літературі думки є суперечливими та не достатньо аргументованими з позиції теорії права.

Постановка завдань. Метою написання статті є аналіз представлених в наукових джерелах думок щодо співвідношення понять «діяльність» та «робота» у сфері інформаційно-аналітичного функціонування органів виконавчої влади.

Виклад основного матеріалу. Для всебічного розкриття проблеми, що склалася сьогодні в термінології адміністративного права при висвітленні особливостей внутрішньої роботи та зовнішньої діяльності органів виконавчої влади та безпосередньо Міністерства юстиції України, хочемо поетапно проаналізувати: 1) особливості використання в законодавстві та науковій літературі термінів «інформаційна діяльність» і «інформаційна робота»; 2) специфіку вживання в джерелах права та наукових джерелах термінів «аналітична діяльність» і «аналітична робота»; 3) особливості застосування термінів «інформаційно-аналітична діяльність» і «інформаційно-аналітична робота» в чинному законодавстві і науковій літературі.

Термін «інформаційна діяльність» є сталим для національного законодавства, адже ще у 1992 році в Законі України «Про інформацію» [1, ст. 9] було не тільки використано сам термін «інформаційна діяльність», а й визначені основні види такої діяльності: 1) створення інформації; 2) збирання інформації; 3) одержання інформації; 4) зберігання інформації; 5) використання інформації; 6) поширення інформації; 7) охорона інформації; 8) захист інформації. Виходячи з положень ст. 9 Закону України «Про інформацію» [1, ст. 9], дозволимо собі більш розширене трактування інформаційної діяльності. Отже, інформаційна діяльність визначається як певна активність людини (у правовідносинах це фізична особа) чи організаційно-об'єднаної групи людей (у правовідносинах це юридична особа), яка спрямована на перетворення інформаційного простору (як об'єкту зовнішнього світу), що існує у суспільстві. Якщо лаконічно (стисло) характеризувати інформаційну діяльність у правовій сфері, то це активності суб'єктів права щодо інформації як об'єкту правового регулювання (її створення, використання, зберігання тощо) на підставах та у порядку, які передбачені нормами права (публічно-правова сфера) або не суперечать загальним вимогам національного законодавства (приватно-правова сфера). На необхідність виділення особливостей здійснення інформаційної діяльності в приватно-правовій сфері звертає увагу і К. І. Беляков. Критикуючи визначення І.Л. Бачило, яка запропонувала інформаційну діяльність пов'язувати виключно із функціонуванням публічно-владних суб'єктів, вчений стверджує: «З таким визначенням можна посперечатися, адже інформаційна діяльність може бути не пов'язана з виконанням професійних обов'язків, а, наприклад, обумовлена приватними інтересами, хобі або злочинними намірами. Останнє ставить під сумнів тезу автора про дотримання законодавства. Враховуючи коло суб'єктів інформаційної діяльності, якими є не тільки “юридичні особи, органи державної влади та місцевого самоврядування” та “їх персонал”, а й інші держави, їх громадяни, юридичні особи, міжнародні організації та особи без громадянства, місце знаходження яких може бути не визначено, “рамки правового статусу організації” у визначенні бачаться недоречними» [2, с. 66]. У зв'язку із цим, він окремо виділяє та характеризує такі види інформаційної діяльності: 1) державна; 2) комерційна; 3) приватна; 4) неправомірна.

Втім, звернувши увагу на суб'єктів реалізації інформаційної діяльності та сфери її реалізації, К.І. Беляков так і не запропонував визначення інформаційної діяльності, яке б,

на його думку, розкривало зміст даного правового явища. У зв'язку із цим, вважаємо не достатньо аргументованим його висновок про те, що «інформаційна діяльність, професійне ставлення до роботи з інформаційними ресурсами, яка існує в самих різних формах, відома давно та поступово знаходить таку визначеність і вплив, що дають підставу поставити її в ряд самостійних предметів правових відносин» [2, с. 69]. Всім юристам відомо, що таке «предмет правового регулювання» і «об'єкт правовідносин як елемент структури правовідношення», але ні в теорії права, ні в теорії адміністративного права не використовується поняття «предмет правовідносин». До того ж:

- об'єктом правовідношення може бути інформація, тоді як предметом правового регулювання будуть виступати суспільні відносини щодо створення, використання, зберігання, збирання, одержання, охорони, поширення чи захисту інформації;

- інформаційна діяльність забезпечується правовим регулюванням, але предметом правового регулювання виступає не сама інформаційна діяльність, а суспільні відносини, що утворюються в ході її здійснення.

В науковій літературі, яка не завжди пов'язана із дослідженнями у сфері права, термін «інформаційна діяльність» часто використовується для розкриття процесів, які відбуваються в суспільстві. Наприклад, М.М. Танчинець розкриває сутність даного поняття через використання словосполучення «сукупність дій щодо інформації» та по-суті повторює всі перераховані в Законі України «Про інформацію» види інформаційної діяльності [3, с. 35]. О.В. Синєокий розкриває зміст поняття «інформаційна діяльність» через словосполучення «сукупність інформаційних дій, технічних засобів, організаційних умов і модернізаційних заходів» [4, с. 49-50], що по-суті можна охарактеризувати одним терміном «сукупність заходів». А.І. Марущак характеризує інформаційну діяльність через термін «сукупність дій» [5]. П.Ю. Родіонов вважає, що інформаційна діяльність суб'єкта це одна із «функцій» суб'єкта (фірми чи будь-якої іншої організації) [6, с. 104]. При цьому велика кількість науковців окреслюють проблему відсутності однозначного підходу до інтерпретації поняття «інформаційна діяльність», але не пропонують своїх власних думок. Наприклад, в науковій літературі констатується:

- «Нині існують різні інтерпретації поняття "інформаційна діяльність", залежно від галузі його застосування, однак єдиної та загальноприйнятої дефініції немає. Питання уніфікації визначення інформаційної діяльності є відкритим і на законодавчо-правовому рівні» [7, с. 43];

- «У науці поняття "інформаційна діяльність" вживається в найрізноманітніших значеннях. Тому актуальним залишається питання щодо визначення інформаційної діяльності, її сутності» [8, с. 10].

Прикро і те, що представники інформаційного права часто зводять дискусію про зміст інформаційної діяльності до виправдання існування в системі права України такого правового утворення як «інформаційне право», а тому замість визначення сутності поняття «інформаційна діяльність», вони пропонують теоретичні конструкції, які, на нашу думку, віддаляють інформаційне право від інформації та інформаційної діяльності. Наприклад, Л.П. Коваленко робить декілька висновків, які варто піддати критичному аналізу.

По-перше, вчений стверджується: *«Поняття "інформаційна діяльність" і "функціонування інформаційного права" є дуже близькими, у чомусь тотожними, але не такими, що повністю збігаються. Функціонування інформаційного права – питання, безпосередньо пов'язане з проблемою інформаційної діяльності, оскільки характеристика системи інформаційної діяльності – це, по суті, характеристика функціонування інформаційного права»* [8, с. 13].

Як взагалі можна порівнювати між собою правові явища, які знаходяться у різних правових вимірах – «інформаційна діяльність» притаманна конкретному суб'єкту права, та характеризує його компетенцію (орган державної влади, орган місцевого самоврядування і ін.) або охоплюється його правовим статусом (фізична особа), тоді як «функціонування інформаційного права» стосується особливостей правового впливу на суспільні відносини, які здійснює

один із елементів системи права України? Зв'язок завжди можна знайти між різними явищами і процесами у суспільстві та навколишньому середовищі, навіть між тими явищами і процесами, які на перший погляд такого зв'язку не мають (наприклад, «підвищення активності Сонця» та «збільшення хворобливих станів у населення»). Однак, порівнювати, а тим паче ототожнювати їх, не можна (зрозуміло, що «інформаційна діяльність» не тотожна поняттю «функціонування інформаційного права»). Вважаємо, що в даному випадку були порушені правила використання категоріального апарату та методології юридичної науки.

По-друге, Л.П. Коваленко зазначає: «Інформаційною діяльністю інформаційного права слід розуміти головні напрями його впливу на інформаційні відносини» [8, с. 13]. Словосполучення «інформаційна діяльність інформаційного права» це набір слів, які не зв'язані між собою і не ретранслюють жодного змісту. Інформаційне право як система норм права не може здійснювати інформаційну діяльність (це можуть робити тільки суб'єкти права, наприклад, фізичні та юридичні особи). В теорії права є таке поняття як «функції права». Воно як раз і характеризує основні напрями впливу права в цілому та окремих його елементів (галузей, підгалузей, правових інститутів) на суспільні відносини. Інформаційна діяльність не є і не може бути «функцією» інформаційного права, тоді як може бути «функцією», наприклад, Міністерства цифрової трансформації чи Міністерства юстиції України (що потребує додаткового ґрунтовного теоретичного обґрунтування з боку науковців).

Отже, аналізуючи висновки, що були запропоновані в публікації Л.П. Коваленка [8, с. 13], слід констатувати, що вони (висновки) не розкривають сутності поняття «інформаційна діяльність», а також віддаляють читача від сутності інформаційного права як елементу національної системи права України.

Як бачимо, в науковій літературі поняття «інформаційна діяльність» розкривається через різні терміни (дії, засоби, заходи, функція і ін.), але при цьому не використовується термін «робота». Якщо ж звернутися до Сучасного тлумачного словника української мови, то поняття «діяльність» визначається в тому числі і таким чином: «Робота якоїсь організації, установи тощо» [9, с. 254]. У зв'язку із тим, що інформаційна діяльність пов'язується в основному із компетенцією суб'єктів публічної влади, її зміст намагаються розкривати в наукових джерелах через терміни, які, по-перше, для цього найчастіше використовуються в національному законодавстві та юридичній науці, по-друге, відносяться до категоріального апарату відповідної науки. Термін «робота» має безліч визначень та широке використання не тільки в праві (наприклад, в трудовому праві [10]), а й в інших сферах суспільного життя (політиці, економіці, культурі і ін.), а тому окрім трудового права цей термін не входить до категоріального апарату більшості галузей національного права. Відповідно, якщо у законодавця чи у дослідника виникає необхідність охарактеризувати зміст інформаційної діяльності, то вони при цьому використовують терміни і категорії, які мають поширення у юридичній науці чи законодавстві – «дії», «засоби», «заходи», «функція» і ін.

З цих же причин, не є поширеним в національному законодавстві термін «інформаційна робота». Лише іноді суб'єкти правотворчої діяльності використовують відповідний термін при характеристиці компетенції суб'єкта публічної влади. Наприклад, в підпункті 80-30 пункту 4 Положення про Міністерство юстиції [11] термін «інформаційна робота» використовується при перерахуванні видів робіт, що здійснює цей центральний орган виконавчої влади у відповідності до покладених на нього завдань.

У «Положенні про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та організації зв'язку у сфері цивільного захисту» [12] дається наступне визначення: «Інформування населення у сфері цивільного захисту – доведення органами управління цивільного захисту за допомогою медіа, каналів мовлення або ефірних багатоканальних електронних комунікаційних мереж, а також з використанням Інтернету, засобів операторів мобільного зв'язку та інших технічних засобів відомостей про надзвичайні ситуації, що прогножуються або виникли, з визначенням їх класифікації, меж поширення і наслідків, про способи та методи захисту від них, а також про свою діяльність з питань цивільного захисту, в тому числі з урахуванням особливостей оповіщення осіб

з фізичними, психічними, інтелектуальними та сенсорними порушеннями» [12]. На нашу думку, суттєво б зміст цього визначення не змінився, якби воно розпочиналось зі слів «це робота, яка полягає у доведенні відомостей (далі по тексту нормативно-правового акту)».

Дещо інша ситуація склалася із термінами «аналітична діяльність» та «аналітична робота». Ці терміни в національному публічному праві (до якого відноситься і адміністративне право) майже не використовуються. Іноді законодавець використовує близькі за змістом, але не тотожні, словосполучення – «аналітичні дослідження» [13, ст. 27], «аналітичне опрацювання інформації» [14, ст. 6], «науково-аналітична діяльність» [15, ст. 69], «прогнозно-аналітичне дослідження» [16, ст. 4] і ін.

Якщо О.А. Мандзюк лише стверджує, що «не існує законодавчого тлумачення такого поняття, як „аналітична діяльність”» [17], то ми констатуємо, що в законодавстві взагалі не використовується термін «аналітична діяльність». Подібна ситуація на практиці склалася і з терміном «аналітична робота». Втім, підпункт 80-30 пункту 4 Положення про Міністерство юстиції [11] сформульовано таким чином, що в загальному переліку робіт, що здійснює суб'єкт публічної влади у відповідності до покладених на нього завдань, можна виділити і такий вид як «аналітична робота».

В спеціальній літературі можна зустріти випадки, коли зміст поняття «аналітична діяльність» розкривається через термін «робота» і навпаки, коли зміст поняття «аналітична робота» розкривається через термін «діяльність».

Наприклад, у одній із своїх публікацій О.А. Мандзюк стверджує: «... у зв'язку з тим, що зміст аналітичної діяльності полягає у роботі з інформацією, аналітична діяльність потрапляє у правове поле інформаційного законодавства» [17], тобто зміст аналітичної діяльності розкривається через термін «робота». О.А. Моргунов, характеризуючи сутність та особливості інформаційно-аналітичної роботи в органах внутрішніх справ, запропонував наступне визначення: «Аналітична робота є діяльністю з дослідження інформації ...» [18, с. 66], тобто зміст аналітичної роботи розкривається через термін «діяльність».

Слід констатувати, що термін «аналітична робота» не отримав широко використання в спеціальній літературі і дуже рідко використовується у змісті наукових публікацій та у навчально-методичній літературі [18, с. 66; 19].

На відміну від аналітичної діяльності термін «інформаційно-аналітична діяльність» часто використовується в положеннях законів України [20, ст. 15; 21, ст. 2; 22, ст. 3; 23, ст. 25] та підзаконних актах [24]. Інша ситуація склалася із терміном «інформаційно-аналітична робота», він використовується в поодиноких нормативно-правових джерелах. Наприклад, у ст. 16 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» [25] закріплено, що Національне бюро «здійснює інформаційно-аналітичну роботу з метою виявлення та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного бюро» [25, ст. 16].

Термін «інформаційно-аналітична діяльність» дістав не тільки широкого використання в спеціальній літературі (науковій і навчально-методичній), а й отримав декілька наукових підходів до розкриття його змісту. Інформаційно-аналітичну діяльність визначають: а) як специфічний вид інтелектуальної діяльності людини; б) як вид людської діяльності, який спрямований на задоволення інформаційних і аналітичних потреб суспільства; в) як один із видів інформаційної діяльності; г) як сукупність специфічних дій у інформаційній сфері, що об'єднані єдиною метою; г) як процес внутрішньо-організаційного характеру, який забезпечує ефективне і якісне функціонування організації.

Набагато менше представлено у науковій та навчально-методичній літературі визначень терміну «інформаційно-аналітична робота», втім і тут можна виділити декілька підходів.

Перший підхід полягає в тому, що інформаційно-аналітична робота розглядається як процес інтелектуального перетворення інформації. Зокрема, подібне визначення пропонує М.В. Варенков: «Інформаційно-аналітична робота – це процес, в результаті якого первинна інформація (сирі факти) перетворюються у вторинну, нову, аналітичну інформацію, довершену продукцію, передбачену для передачі замовнику» [26, с. 28].

Другий підхід розглядає інформаційно-аналітичну роботу як один із чинників, що впливають на процес прийняття управлінського рішення. Той же М.В. Варенков виділяє три чинники, що впливають на процес прийняття управлінського рішення: 1) аналіз наявної первинної інформації і формування висновків на її основі; 2) інтелектуальний потенціал суб'єкта аналізу; 3) практичний досвід суб'єкта аналізу. У зв'язку із цим М.В. Варенков стверджує: «Оскільки другий і третій показники на час прийняття рішення є фактично незмінними, сталими, головним чинником, що вирішально впливає на думку суб'єкта, залишається інформаційно-аналітична робота зі збору, накопичення та обробки/аналізу первинної інформації, а також прийняті на підставі цього аналізу висновки» [26, с. 270].

Отже, термін «інформаційно-аналітична робота» не набув широкого використання в спеціальній літературі (науковій і навчально-методичній), але має, принаймні, два наукових підходи до розкриття його змісту. Інформаційно-аналітичну роботу визначають: а) як процес інтелектуального перетворення інформації; б) як невід’ємний атрибут процесу прийняття управлінського рішення.

Як бачимо, представлені в спеціальній літературі наукові підходи до визначення змісту інформаційно-аналітичної діяльності та роботи, не дають чіткої відповіді на питання про їх співвідношення. З одного боку, складається враження, що мова йде про відокремлені один від одного правові явища, а з іншого – що мова йде про тотожні за змістом поняття.

Висновки. Рівень дослідженості понять «діяльність» і «робота» у юридичній науці дає підставу стверджувати про необхідність розробки чітких критеріїв та правил використання даних понять, особливо при характеристиці повноважень органів виконавчої влади, пов'язаних із інформаційно-аналітичним супроводом та забезпеченням. Інформаційно-аналітичні процеси притаманні як зовнішній діяльності Міністерства юстиції України, так і його внутрішній роботі, а тому важливо при характеристиці публічно-владних повноважень органу виконавчої влади чітко розуміти, де він здійснює «роботу», а де «діяльність» інформаційно-аналітичного характеру.

Список використаних джерел:

1. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.
2. Беляков К.І. Інформаційна діяльність: зміст та підходи до класифікації. *Інформація і право*. 2012. № 1(4). С. 63-69.
3. Танчинець М.М. Поняття, зміст та види інформаційної діяльності органів публічної влади України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. 2016. Випуск 39. Том 2. С. 31-35.
4. Синекий О.В. Інформаційне право України та електронне право високих технологій: електронний курс лекцій українською мовою. Запоріжжя : ЗНУ, 2010. 215 с. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_low/cgiirbis_64.exe?C21COM=S&I21DBN=VFEIR&P21DBN=VFEIR&S21FMT=fullw&S21ALL=%28%28<%2E>U%3DX%24<%2E>%29%2B%28<%2E>RZN%3DX%24<%2E>%29%29%2A%28%28<%2E>U%3DX%24<%2E>%29%2B%28<%2E>RZN%3DX%24<%2E>%29%29%2A%28%28<%2E>U%3DX%24<%2E>%29%2B%28<%2E>RZN%3DX%24<%2E>%29%29%2A%28%28<%2E>U%3DX%24<%2E>%29%2B%28<%2E>RZN%3DX%24<%2E>%29%29%2A%28%28<%2E>U%3DX%24<%2E>%29%2B%28<%2E>RZN%3DX%24<%2E>%29%29%2A%28%28<%2E>K%3DІНСТРУМЕНТАЛЬНА%24<%2E>%2B<%2E>К%3DДІАГНОСТИКА%24<%2E>%2B<%2E>К%3DDОСТОВІРНОСТІ%24<%2E>%2B<%2E>К%3DВЕРБАЛЬНОЇ%24<%2E>%2B<%2E>К%3DІНФОРМАЦІЇ%24<%2E>%29&Z1ID=&S1SRW=dz&S1SRD=&S1STN=1&S1REF=10&S1CNR=20&R21DBN=1&R21DBN=2
5. Марущак А.І. Інформаційне право: Доступ до інформації : [навчальний посібник]. К. : КНТ, 2007. 532 с.
6. Родіонов П.Ю. Інформаційна діяльність підприємства. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2016. № 2 (61). С. 101-113.

7. Баранецька А. Інформаційна діяльність: інтерпретація явища в контексті бізнесу. *Вісник Книжкової палати*. 2022. № 2. С. 42-47.
8. Коваленко Л.П. Інформаційна діяльність. *Правова інформатика*. 2012. № 4(36). С. 10-13.
9. Сучасний тлумачний словник української мови: 65 000 слів / За заг. ред. В.В. Дубічинського. Х.: ВД «ШКОЛА», 2006. 1008 с.
10. Кодекс законів про працю України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08?find=1&text=робот#w1_1
11. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 р. № 228. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-п?find=1&text=аналітич#w1_1
12. Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та організації зв'язку у сфері цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2017 р. № 733. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2017-п#Text>
13. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24.08.2023 р. *Відомості Верховної Ради*. 2023. № 93. Ст. 364.
14. Про розвідку: Закон України від 17.01.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20?find=1&text=аналітич#w1_1
15. Про судоустрій і статус суддів. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 31. Ст. 545.
16. Про державну підтримку розвитку індустрії програмної продукції: Закон України від 16.10.2012 р. *Відомості Верховної Ради*. 2013. № 47. Ст. 656.
17. Мандзюк О.А. Нормативно-правове забезпечення аналітичної діяльності. *Глобальна організація союзницького лідерства*. 2018. URL: <https://goal-int.org/normativno-pravove-zabezpechennya-analitichnoyi-diyalnosti>
18. Моргунов О.А. Сутність та особливості інформаційно-аналітичної роботи в органах внутрішніх справ. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. 2014. Випуск 27. Том 2. С. 65-68.
19. Арістова І.В. Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти. Харків: Вид-во НУВД, 2000. 366 с. URL: <https://studfile.net/preview/5044087/>
20. Про основи національного спротиву: Закон України від 16.07.2021 р. *Відомості Верховної Ради*. 2021. № 41. Ст. 339.
21. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 р. *Відомості Верховної Ради*. 2021. № 23. Ст. 197.
22. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 9. Ст. 106.
23. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
24. Про затвердження Положення про Міністерство оборони України: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 р. № 671. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671-2014-п?find=1&text=аналітич#w1_1
25. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 47. Ст. 2051.
26. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність : навчальний посібник. К.: Університет «Україна», 2013. 416 с.

